

אורי הולנדר

זכוב בִּבְקוּק וּשְׁירִים אַחֲרֵים

זכוב בִּבְקוּק

1

גְּבִירוֹתֵי וְאֶדוֹן, בְּעֵלִים וְאִשָּׁה, הָאֶסְתֵּטִיקָה
לֹא מְשַׁקֶּרֶת:
יְלֵד שְׁמוּט־רֹאשׁ עַל בְּלוֹן
זֶה יָפָה.
שִׁימוּ-לֵב קוֹלְגוֹת, סִסוּרִים, אֲסִירִים
זֶהוּ הַשָּׁפֶן. כִּךְ מִמֶּשׁ הָיָה
גַּם בְּתוֹךְ הַכּוֹבֵעַ.
זֶה הַשְּׁעִבּוֹד.

2

מִי שֶׁרָאָה שָׁפֶן
טָעָה.
מִי שֶׁשָּׁמַע שָׁפֶן
טָעָה.
אֵין אֶפְשָׁרוֹת לְרֹאוֹת שָׁפֶן.
אֵין אֶפְשָׁרוֹת לְשָׁמַע שָׁפֶן.
אֵין שָׁפֶן.

3

וּמִכָּאן לְדַהֲרַת סוּסִים בְּמַרְחָבֵי אֵינְלִיל
שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן חֵם וְרוּחַ בְּעַמְק

בשנת התעִיָּה החפְּשִׁיָּה. גוף
נע ונר בלא ממש, טרטור
עמום בלב בצנִיּוֹת החול. בשעת לאבקר
תכלת מקיצה, אשמרת קרקע ראשונה וטביעות רגלי
חיה שטרם צעדה, בגבה הרעד
שבטרם הטרפה, ובמוחה
יסורי מותה, וחייה לא היו אלא בליחה
בטרם הולדה.
הביטו בה, בטרם יערם אבק
על עצמותיה, בטרם תחשף
עצם גלגלתה, ותשיך
בטעות
לעמוד השדרה הצוארי
של הגרוע באויביה המתים
הביטו בעצם, ילדים,
הביטו בלבן העולה והיורד
מעלה-מטה
מטה-מעלה
זה הכשוף
המהפנט שלונה לחרדה.

4

(ומי הייתי מלך עצמות בירושלים)
שעשועי הילדים
קרנבל של לניות
אפשריות
הרוח צועד יחף במסדרון
והטיח
עטרת ראשי המתנמנם.

5

פַּעַם אַחַת נִסְעוּ שְׁנֵי בְנֵי אָדָם עִם סוּס
מִבְּהֵל וּמִשְׂגָּע.
בְּקִשְׁוֵהוּ: בֵּן חָכֵם יוֹדֵעַ שְׂכָל, דֹּרֵשׁ לָנוּ.
אָמַר הַסּוּס: רַבּוּתִי, אֵין מִפְטִירִין בְּמַרְכָּבָה.
יֵשׁ נָאָה דוֹרֵשׁ וְאֵין נָאָה מְקַיֵּם, וְיֵשׁ
נָאָה מְקַיֵּם וְאֵין נָאָה דוֹרֵשׁ, וְיֵשׁ
שְׂאֵין נָאָה מְקַיֵּם וְאֵין נָאָה דוֹרֵשׁ.
אֵין סוּסִים.

6

בְּאַרְץ לֹא נוֹדַעַת שְׁגָם בְּנִיָּה
וּבְנוּתִיָּה בְּנֵי בְנִיָּהֶם וּבְנוּתֵיהֶם וְכֻלְבֵּיהֶם
אֵינָם יוֹדְעִים מִזֵּין בָּאוּ
הַשְּׂפָנִים רַנִּים חִפְצֵי צְדָקָם הַדְּרָקוֹנִים יוֹרְקֵי דְשָׂא
בְּלוֹנִים יְרוּזֵין דְשָׂן
וְנַחַל עֲדָנִים בְּשִׁלּוּלִיּוֹת –
מִבִּיצָה צְחָרָה רַעְמָה הַבְּלִיחָה
שְׂקַר הַסּוּס לְתַשׁוּעָה

7

וְשָׂאָר הִרַע אֵינִי רוֹצֵה לְסַפֵּר
כִּי בּוֹדָאֵי הָיָה רַע
וְרַע בּוֹדָאֵי יְהִיָּה

8

זֶה תוֹלְדוֹת הַזָּבִיב בְּבִקְבוּקוֹ.

האוניברסיטה של החושך

”סרטים השפיעו על שנינו. לקולנוע
הוא קרא ‘האוניברסיטה של החושך’”
יוסל ברגנר על נסים אלוני

לא שואלים שאלות.

אם נגזר עליו למות

יהי כן.

אם נגזר עליו להוליד

יהי כן.

בחשך נערה בוכה. שתבכה.

כלם יודעים שהמבחן האמתי

הוא הצפיה בכתוביות. בצפן

שבצפן. אבל

כלם יוצאים.

כשכלם יוצאים אני נשאר.

שמה זה השער

לעולמו של הפרופסור הגדול.

צ'פלינסקה

הוא אוהב את העולם שמבעד לשפמו
וגם אנחנו.
נודותו פרוצה אצילה.
כשהיא נוטלת את מקלה
גלגלי האשר מתחילים לנוע,
נושאים חמר וטיט בעגלות אלמות.
לו נתן היה להבנות
משתיקתו. הימים רככו את חליפת הנוד
והקשיחו את שפמנו. במסגרת המעטרת
של כתב-היד השחר
נחקק רק חיכוך, צובט במלקחים של קסם
את שדיה המברגים של זונת בכל.
צמצם השמש נעצם
על פסיעות
חתול
הערים.

היסטוריה

כְּלָבִים מְחַבְּבִים אֶת רֵיחַ נְעֻלֵי.

אֲנִי מְפַתֵּעַ מְחַדָּשׁ בְּכָל בִּקּוּר
סוּלֵד מְמַדְּעַ וּמְגַע.

אֲנִי נִרְדָּם בְּמַהֲלֵךְ סָרְטִים
עוֹר לְכַתוּבִיּוֹת.

הַהִיסְטוֹרְיָה דוֹחֶקֶת אֶת רַגְלֵי.

זכרון ילדות

היא אחזה בכירון אופנועה השחר
והוא חבק מאחור, מנשק את ערפה.
ודאי חיכה מבעד לקסדה
כשירו החליקה על שריה.
להיות מאשר בעיר זרה –
זכרון הילדות שלי, שצפיתי בהם, פעם
אינו דוהה:
עסיס אופנועי נבלל בעננים
ואני בתוכו, בסירה שקופה.

הפסנתר הנורד

גם לַמְנַגֵּנוֹת יֵשׁ בַּיִת
וְגַם הֵן מְצַטְלָצְלוֹת אַחֲרַת בְּנֶכֶר.
אִם הִיְהוּדִי הוּא פְּסַנְתֶּרֶן
בְּסֵלוֹן הָעוֹלָם, הַפְּסַנְתֶּר הוּא כְּנֶרְאָה
נֹוה מְדַבֵּר
בֵּין חֶלֶם לְנִינְוָה.
אֶפְשֶׁר לְהִתְבּוֹנֵן בְּפִרוֹטוֹמַת הַיּוֹנָה
אֶפְשֶׁר לְהֶאֱזִין לְקִיקִיּוֹן
אֶפְשֶׁר לְנוֹעַ
מִמְּבוֹקָה לְמִבּוֹכָה.
כְּשֶׁהָיָה פְּסַנְתֶּרֶן צָעִיר, אָמַר לוֹ אָבִא:
גַּם נִגֵּר מְדַבֵּר עַל רְהִיטִים
כְּמוֹ עַל מִשְׁפָּחָה.

ביום מן הימים

וביום מן הימים אב מאבות אבותי
יסב אל שלחנו ויהמהם:
כדאי להתרגל לעלטה.

בעצם-חלילים תהדהר מערתו
את צליל נערתו
ופתיל דולק ישיש בדיוקנה המקטע.

אזובי הקיר יגנו
על עזוב הקיר
ולא יהיה זמזום חשמל
ואפלה מדמדמת תשיר
את מנגינת הטל
של צמתה.

מתוך הספר "הפסנתר הנורד", הרואה אור בימים אלה בהוצאת "קשב".